

Fedea zer da

Pentsabidea

1. — FEDEA GIZONAREN AZKEN AXOLA

a) *Azken axola eta atariko axolak gizonaren bitzitan:*

— *Axola bakoitzak nagusi izan nahi du: azken axola...*

— *Beste axola guziak bere menpeko jarri.*

b) *Azken axolak hiru berezgarri ditu:*

- *Atxikimendu osoa eskatzen dio gizonari: eskaria...*
- *Bizitzaren betekuntza eskaintzen dio: agintzaria...*
- *Menpekotzen ez bazaio, amenazoa jartzen dio (gizonaren ondamendia): mehatxua edo zemaia.*

d) *Adibideak:*

- *Itun Zaharreko fedea: laberi buruz, bere eskari, mehatxu, agintzari eta guzi, azken axola baldingabeaz axolatuta egotea*
- *Mendebaleko garaitzapenaren, gizarte mailaren eta ekonomi indarraren axola: edozein azken axola fede modu bat da.*

2. — FEDEA GIZONAREN BARNE BILKETAa) *Fedea eta gizonaren nortasuna:*

- *Fedean nortasun osoak hartzen du esku*
- *Fedean nortasunaren elementu guziak bil-tzen dira*
- *Fedea nortasunaren muinean gertatzen da*
- *Fedeak gizonaren nortasuna gainditu egi-ten du.*

b) *Fedearen dinamika eta giza nortasunaren di-namika:*

- *Kontzientea eta inkontzientea: Kontzien-*

tean gertatzen da fedea, inkontzienteko indarrak eskuperatuaz: Fedea eta askatasuna berdinak dira

- *Nerau-Neraugaineko: Nerau-an gertatzen da fedea (Neraugainerakoari arau-printzipioak jartzen dizkio)*
- *Arrazoimena-extasia: arrazoimena nortasunaren bilgunea da; extasia norberegandik irtetzea. Fedea arrazoimenean gertatzen da, baina ez da arrazoimenaren emana; fedea extasia da, baina arrazoimena ukatu gabe*
- *Ezagumena eta nahimen-sentimena: fedea ez du ez ezagumenak, ez nahimenak ez sentimenak sortzen, baina hirutatik du fedeak.*

d) *Fedea eta psikologia:*

- *Fede-psikologia desiragarria da*
- *Edozein fede-psikologiaren oinarrian dago fedea bera.*

3. — FEDEAREN SORBURUA

- a) *Gizonak sinesten du: gizona gai da federik izateko, azken baldingabearen egardia duelako.*
- b) *Azken baldingabea sinesten da: Edozein gauza izan daiteke «azkentasunaren» ontzi. Jainkoa ere azkentasunaren ontzia da eta, beraz, fedegai.*
- d) *Fedean, azken axolan, sujetu-ojetu, norbait-*

-zerbait bikoitzaren bikoiztasuna gainditu egiten da:

- Azken baldingabeen biltzen dira fededuna eta fedegaia
- Sinesmena da sinesmenaren sorburua
- Sasifedean ez da gainditzen norbait-zerbait bikoiztasuna: horren fedea benetazko azken axolazkoa ez delako.

4.— FEDEA ETA SAINDUAREN DINAMIKA

a) *Fedea eta saildua: edozein fedegai saildu bihurtzen da gizonarentzat.*

b) *Sailduaren konzeptua:*

- *Ez da gizabide aldetik ona dena*
- *Mundu hontako gauzetatik aparte dagoena da, erabat bestelakoa dena.*

d) *Sailduaren dinamika (eta fedearen dinamika):*

- *Gizona liluratu eta ikaratu (fedean: iritsi ezineko baldingabea eta gizon baldinpetuaren baldingabeaganako egarria)*
- *Saildu erabat bestelakoa gizonari gertuakoa gertatzen zaio*
- *Saildua on-gaizto bikoiztasunaren gainetik dago; baina bietatik du: kreaizaile eta hondatzaile gertatzen da gizonarentzat (azken axola benetazko fede eta sasifede gerta dakioken bezala). Bietatik behar du izan...*

5. — FEDEA ETA ZALANTZAa) *Zalantza eta kemena:*

- *Fedea zihurra da azken baldingabeari atxikitzea den heinean*
- *Fedeak berezkoa du zalantza eta arriskua, fede horrek mami konkretua hartzen duenean: ez dadukagu zuzeneko zihurtasunik gure fedearen mami konkretuari buruz*
- *Fedearen zalantza onartzeko kemena behar da.*

b) *Zalantza motak:*

- *Zientzien zalantza: meto­duzkoa*
- *Giza joerazko zalantza: eskeptikoa*
- *Fede zalantza: esistentziala (edo bizi-zalantza).*

d) *Fede zalantza eta bizitza:*

- *Fedeak berezkoa duen zalantza hori ez da bizitzan beti horrela gertatzen*
- *Fededunaren bizitzan zalantza agertzeak ez du fedea ukatzen, fedea baieztzen baizik*
- *«Fedea galtzea» delakoa ez da fedea galtzea, hori finkatzea baizik.*

6. — FEDEA ETA FEDE ELKARTEAa) *Fede formulak eta elkarteak:*

- *Herriak sarritan zalantzarik gabe onartu*

*beharrezko formula batzuekin berdindu izan du fedea; honela finkatzen da elkar-
tea*

- *Fedeak beti hizkuntza bat behar du, eta, beraz, elkarte bat. Elkartean gertatzen da beti fedea, bere mamian*
- *Horregatik sortu dira Kredoak: fede formulak...*

b) *Fede elkarte eta herexea:*

- *Kredo horiek onartzera behartuta dago fededuna, sasifedean eror ez dadin*
- *Sasifedean erori dena da herexea*
- *Eliza eta Erresuma elkartuta daudenean, herexea gaizkile zibiltzat hartzen da*
- *Elkartasun horren kontra sortzen da liberalismoa: baina liberalismoak ere fede konkretu bat behar du.*

d) *Fede elkarte eta gizonaren autonomia:*

- *Herri agintariek fede elkarte guziak onartu behar dituzte, eta horien funtsezko berdinak hartu herriaren batasuna lortzeko*
- *Fede elkartearen kredoak ez dute fede zalantza eragotzi behar: fede dinamikoa fede geldia bihurtuko litzake bestela*
- *Fede elkartearen kredoak bere buruaren kritikabidea izan behar du*
- *Honela fedeak elkartearentzat ere arrisku bat izan behar du.*